

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített negyedik tanács)

2022. október 12.*

„Gazdasági és monetáris unió – Bankunió – Hitelintézetek helyreállítása és szanálása – Korai beavatkozási intézkedések – Az EKB-nak a Banca Carige ügyvivői vagyongelügyelet alá helyezéséről szóló határozata – Megsemmisítés iránti kereset – Részvényes által benyújtott kereset – Kereshetőségi jog – A bank érdekétől elkülönülő érdek – Elfogadhatóság – Téves jogalkalmazás a jogalap meghatározása során – A nemzeti jog uniós bíróság általi, összhangban álló értelmezése – Korlát – A nemzeti jog *contra legem* értelmezésének tilalma”

A T-502/19. sz. ügyben,

Francesca Corneli (lakóhelye: Velletri [Olaszország], képviselik: M. Condinanzi, L. Boggio és F. Ferraro ügyvédek)

felperes

az **Európai Központi Bank (EKB)** (képviselek: C. Hernández Saseta, A. Pizzolla és G. Marafioti, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatja:

az **Európai Bizottság** (képviselek: V. Di Bucci, D. Triantafyllou és A. Nijenhuis, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített negyedik tanács),

a tanácskozások során tagjai: S. Papasavvas elnök, S. Gervasoni, L. Madise, P. Nihoul (előadó) és J. Martín y Pérez de Nanclares bírák,

hivatalvezető: P. Nuñez Ruiz tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára, különösen:

– az EKB által a Törvényszék Hivatalához 2019. október 2-án benyújtott külön beadványban előterjesztett elfogadhatatlansági kifogásra,

* Az eljárás nyelve: olasz.

- a Törvényszék eljárási szabályzata 130. cikkének (1) bekezdése alapján a kifogásnak az eljárást befejező határozatban való eldöntését elrendelő 2020. április 29-i végzésre,
- a Bizottság számára az EKB kérelmeinek támogatása végett történő beavatkozást megengedő 2020. június 24-i határozatra,
- a Törvényszéknek az eljárási szabályzat 28. cikke alapján az ügy kibővített ítélkező testület elé utalásáról szóló határozatára,
- a 2021. november 17-i bizonyításfelvétel elrendelésére, amellyel a Törvényszék az eljárási szabályzat 91. cikkének b) pontja és 92. cikkének (3) bekezdése alapján arra kötelezte az EKB-t, hogy nyújtsa be a Banca Carige SpA-t ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezéséről szóló, 2019. január 1-jei ECB-SSM-2019-ITCAR-11 határozatának teljes változatát, valamint az ezen intézkedés meghosszabbításáról szóló három határozatot,
- a Törvényszék 2021. december 15-i határozatára, amely az eljárási szabályzat 103. cikkének (3) bekezdése alapján, a hatékony bírói jogvédelem jogcímén, a felperes és a Bizottság számára biztosítja az EKB által benyújtott dokumentumokhoz való hozzáférést,

tekintettel a 2022. január 19-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az EUMSZ 263. cikkén alapuló keresetében a felperes Francesca Corneli az EKB-nak a Banca Carige SpA (a továbbiakban: bank) ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezéséről szóló, 2019. január 1-jei ECB-SSM-2019-ITCAR-11 határozatának, valamint minden ezt követő vagy későbbi aktusnak, köztük többek között az EKB-nak az ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezés időtartamának 2019. szeptember 30-ig történő meghosszabbításáról szóló, 2019. március 29-i ECB-SSM-2019-ITCAR-13 határozatának a megsemmisítését kéri.

A jogvita előzményei és a kereset benyújtását követő tényállás

- 2 A bank egy Olaszországban letelepedett, tőzsdén jegyzett hitelintézet, amely 2014 óta az Európai Központi Bank (EKB) közvetlen prudenciális felügyelete alatt áll. 2014 decembere és 2019. január 1. között több mint 1,6 milliárd euró veszteséget halmozott fel. A felperes a bank kisebbségi részvényese. A kereset benyújtásakor 200 000 törzsrészcikkel rendelkezett, amely a bank alaptőkéje 0,000361%-ának felelt meg.
- 3 2016-ban az EKB az ECB/SSM/2016 – F1T 87K3OQ2OV1UORLH26/26 határozattal a bank vonatkozásában korai beavatkozási intézkedést fogadott el, amely 2017 és 2019 között elérendő célokat tűzött ki a nemteljesítő hitelek és az azokhoz kapcsolódó fedezet tekintetében.
- 4 A kitűzött céloknak való megfelelés érdekében az igazgatótanács 2017 szeptemberében jóváhagyta a megfelelő szavatolótőke-szint visszaállítására, a keletkezett veszteségek fedezésére, valamint általánosabban a tőkeszerkezet erősítésére irányuló feltőkésítési tervet annak érdekében, hogy helyreállítsa az elfogadható tőkemegfelelési mutatókat.

- 5 A 2017. december 21-én lezárt 544 millió euró összegű eszközkiadás ellenére a bank 2018. január 1-jéig nem teljesítette a szavatolótőkére vonatkozó követelményeket.
- 6 Ezt követően a bank sikertelenül próbálta meg szavatolótőkéjét növelni az alkalmazandó követelmények tiszteletben tartása érdekében. Így a szavatolótőke-instrumentumok kibocsátására irányuló kísérlet 2018-ban háromszor is (márciusban, májusban és júniusban) meghiúsult az alacsony befektetői érdeklődés miatt.
- 7 E kudarcok fokozták a bank igazgatótanácsában azokat a feszültségeket, amelyek több (2016 márciusa és 2018 augusztusa között tizenhat) lemondáshoz vezettek, szükségessé téve új tagok kinevezését. A bank részvényesei tehát a 2018. szeptember 20-i rendkívüli közgyűlésen megújították az említett igazgatótanácsot, és P. Modianót nevezték ki az elnöki tisztségre. Ezen igazgatótanács 2018. szeptember 21-i ülésén F. Innocenzit nevezték ki vezérigazgatónak.
- 8 2018. szeptember végén a bank még mindig olyan tőkeegyelelési mutatókkal bírt, amelyek alacsonyabbak voltak a követelményeknél. Az EKB ekkor a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 176., 338. o.) 142. cikke alapján fenntartási terv benyújtására kérte a bankot. A bank ezért egy új fenntartási tervet nyújtott be, amire a szavatolótőkéjének növelésére irányuló harmadik sikertelen kísérlet után került sor (lásd a fenti 6. pontot). Mivel azonban az EKB úgy ítélte meg, hogy e terv nem tartalmazott semmilyen lényeges módosítást, megtagadta annak jóváhagyását, és kérte a bankot, hogy legkésőbb 2018. november 30-ig nyújtsa be a követelmények tiszteletben tartásának 2019. január 1. előtti helyreállítására és tartós biztosítására irányuló stratégiát.
- 9 E kérelem megválaszolása érdekében a bank igazgatótanácsa 2018. november 12-én elfogadta a „2018. novemberi szavatolótőke-megerősítési tervet”, amely két szakaszra, azaz először is a járulékos alárendelt kötvények kibocsátására, majd pedig a részvényesek jóváhagyásától függő tőkeemelésre épült.
- 10 Az első szakasz a Fondo interbancario di tutela dei depositi (bankközi betétbiztosítási alap, Olaszország) önkéntes intervenciós alapjának 318,2 millió euró összegű és a Banco di Desio e della Brianza SpA 1,8 millió euró összegű kötvényjegyzésével valósult meg.
- 11 A második szakaszt nem lehetett végrehajtani azt követően, hogy a 2018. december 22-i rendkívüli közgyűlésen a tőke 70%-ával rendelkező részvényesek kifogást emeltek az alárendelt kötvényeknek az újonnan kibocsátott részvények ellenében történő cseréjére irányuló tőkeemelés ellen. A szóban forgó részvényesek az állásfoglalásukat megelőzően azt kívánták, hogy közöljék velük egyrészt az üzleti tervet, másrészt pedig a bank 2018-ban folytatott tevékenységeihez kapcsolódó mérleget.
- 12 Ezen eseményeket követően:
 - 2018. december 23-án a bank sajtóközleményben jelezte, hogy az igazgatótanácsa által előterjesztett javaslat elutasítását követően az alelnök és ezen igazgatótanács egy másik tagja azonnali hatállyal lemondott;

- 2019. január 2-án egy másik, szintén a bank által kibocsátott sajtóközlemény bejelentette az említett igazgatótanács öt további tagjának, köztük az elnöknek, P. Modianónak és F. Innocenzi vezérigazgatónak az említett időpontban történő lemondását;
 - e lemondások egyrészt a bank alapszabálya 18. cikkének (12) bekezdése, másrészt pedig az olasz polgári törvénykönyv 2386. cikke alapján ezen igazgatótanács feloszlását eredményezték.
- 13 A bank alapszabályának megfelelően az igazgatótanács azon négy tagja, aki nem mondott le, továbbra is hivatalban maradt a mindennapi ügyvezetés biztosítása érdekében.
- 14 2019. január 1-jén az EKB úgy határozott, hogy a bankot ügyvivői vagyongfelügyelet alá helyezi (a továbbiakban: ügyvivői vagyongfelügyelet alá helyezésről szóló határozat) az alábbi jogkövetkezmények mellett:
- a bank igazgatótanácsának feloszlása és a volt tagok három ügyvivő vagyongfelügyelővel történő felváltása, köztük P. Modiano, az említett igazgatótanács volt elnöke, illetve F. Innocenzi, e hitelintézet volt vezérigazgatója;
 - a bank felügyelő bizottságának feloszlása és a volt tagok három másik személlyel történő felváltása;
 - az új szerveknek azon feladattal való megbízása, hogy „hozzák meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy [a bank] tartósan megfeleljen a vagyoni követelményeknek”.
- 15 2019. január 2-án az ügyvivői vagyongfelügyelet alá helyezésről szóló határozat elfogadását egyidejűleg jelentették be egyrészt az EKB, másrészt a bank sajtóközleményében. Ugyanezen a napon a Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (nemzeti tőzsde- és értékpapír-felügyeleti bizottság, Olaszország) felfüggesztette a kibocsátott vagy garantált értékpapírokkal való kereskedést „az [ügyvivői vagyongfelügyelet alá helyezésről szóló] határozat hatálybalépéséig, illetve addig, amíg különösen a prudenciális felügyelet terén hatáskörrel rendelkező hatóságok új kezdeményezései nyomán helyre nem áll a bank által kibocsátott vagy garantált értékpapírokra vonatkozó teljes körű információs keret”.
- 16 2019. január 5-én a felperes kérte az EKB-tól az ügyvivői vagyongfelügyelet alá helyezésről szóló határozat másolatát az EKB dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2004. március 4-i EKB/2004/3 határozat (HL 2004. L 80., 42. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 5. kötet, 51. o.) 6. cikke alapján; mivel e kérelmet elutasították, a felperes megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be az elutasító határozat ellen (2022. június 29-i Corneli kontra EKB ítélet, T-501/19, nem tették közzé, EU:T:2022:402).
- 17 2019. március 29-én az EKB 2019. szeptember 30-ig meghosszabbította az ügyvivői vagyongfelügyelet alá helyezés időtartamát (a továbbiakban: meghosszabbító határozat); e határozat elfogadását a bank 2019. március 30-án sajtóközleményben jelentette be.
- 18 2019. szeptember 30-án az EKB 2019. december 31-ig meghosszabbította az ügyvivői vagyongfelügyelet alá helyezést (a továbbiakban: második meghosszabbító határozat).
- 19 2019. december 20-án az EKB 2020. január 31-ig meghosszabbította az ügyvivői vagyongfelügyeletet annak érdekében, hogy lehetővé tegye a szavatolótőke-megerősítésre irányuló művelet véglegesítését (a továbbiakban: harmadik meghosszabbító határozat).

A felek kérelmei

- 20 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg az ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezésről szóló határozatot, valamint minden ezt követő vagy későbbi aktust, beleértve többek között a meghosszabbításról szóló határozatot, valamint az ezt követő meghosszabbításról szóló határozatokat is;
 - az EKB-t és a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 21 Az EKB – a Bizottság támogatása mellett – azt kéri, hogy a Törvényszék:
- nyilvánítsa a keresetet elfogadhatatlannak vagy legalábbis megalapozatlannak;
 - a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

Az elfogadhatóságról

A megsemmisíteni kért jogi aktusokról

- 22 A jelen ügyben a felperes több jogi aktus megsemmisítését kéri:
- a keresetlevélben az ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezésről szóló határozat és „minden ezt követő vagy későbbi aktus” megsemmisítését kéri, ideértve a meghosszabbító határozatot is;
 - a válasz benyújtásával kapcsolatban a Hivatalhoz intézett levelében pontosítja, hogy az időközben elfogadott második meghosszabbító határozatnak szintén a kereset tárgyának részét kell képeznie;
 - válaszában azt állítja, hogy a kereset tárgyának ugyanezen az alapon magában kell foglalnia a harmadik meghosszabbító határozatot is.
- 23 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszék eljárási szabályzata 76. cikkének d) pontja szerint a jogvita tárgyát a keresetlevélben kell megjelölni.
- 24 Egyébiránt a megsemmisítés iránti kereseteknek létező és sérelmet okozó aktusok ellen kell irányulniuk (lásd: 2017. október 5-i Ben Ali kontra Tanács ítélet, T-149/15, nem tették közzé, EU:T:2017:693, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 25 A jelen ügyben a fenti 23. és 24. pontban foglalt szabályokat tiszteletben tartották egyrészt az ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezésről szóló határozat, másrészt pedig a meghosszabbító határozat tekintetében, mivel e két határozat szerepel a keresetlevélben, a kereset benyújtásakor már léteztek, és így sérelmet okoztak a felperesnek.

- 26 Ezzel szemben a második és a harmadik meghosszabbító határozatot a keresetlevél benyújtását követően fogadták el, és azokra a keresetlevél nem vonatkozik. Kétségtelen, hogy a felperes a keresetlevélben az ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezésén kívül „minden ezt követő vagy későbbi aktust” is megjelölt. Egy ilyen általános megfogalmazás azonban nem tekinthető kielégítőnek az Európai Unió Bírósága alapokmányának 21. cikkében foglalt és az eljárási szabályzat 76. cikkében megismételt követelmény tekintetében. E rendelkezések szerint a jogvita tárgyát a keresetlevélben kell meghatározni, és ahhoz megsemmisítés iránti kereset esetén csatolni kell a megtámadott jogi aktus másolatát oly módon, hogy az bármely kétség nélkül lehetővé tegye a jogvita tárgyának meghatározását. A jelen ügyben nyilvánvaló, hogy e követelmény nem teljesül, amikor a felperes arra szorítkozik, hogy a keresetlevélben ilyen jellegű megfogalmazást szerepeltet.
- 27 Ezenkívül nem állapítható meg, hogy a felperes az eljárási szabályzat 86. cikke értelmében kérelmet nyújtott volna be a keresetlevél kiigazítása iránt, amely cikk a következőképpen rendelkezik:
- ha a megsemmisíteni kért jogi aktus helyébe azonos tárgyú másik jogi aktus lép, vagy azt módosítja, a felperes az eljárás szóbeli szakaszának befejezését, illetve a Törvényszék azon határozatát megelőzően, hogy az eljárás szóbeli szakaszának mellőzésével határozzon, ezen új körülmény figyelembevétele érdekében kiigazíthatja a keresetlevelet (az (1) bekezdés);
 - ilyen esetben a keresetlevél kiigazítását külön iratban, az előírt határidőn belül kell elvégezni (a (2) bekezdés).
- 28 Az alaki jellegű, a keresetlevél külön iratban történő kiigazítására vonatkozó követelményt a jelen ügyben nem tartották tiszteletben. Kétségtelen, hogy a felperes vitatta a második és a harmadik meghosszabbító határozat jogszerűségét. Mindazonáltal a két dokumentum esetében ez a lépés egyrészt a válaszban, másrészt az ez utóbbi dokumentum benyújtásával kapcsolatban a Hivatalhoz intézett levélben következett be. Márpedig egy másik aktusra vonatkozó dokumentumban szereplő jelzés, az elemzett rendelkezésre tekintettel, nem tekinthető „külön iratban” benyújtott kérelemnek.
- 29 Úgy tűnik tehát, hogy az eljárási szabályzat 86. cikkében meghatározott feltételek a jelen ügyben nem teljesülnek, következésképpen a keresetlevél kiigazítása iránti kérelmek elfogadhatatlanok. Ennélfogva, amint az a fenti 25. és 26. pontból következik, a kereset elfogadható annyiban, amennyiben az az ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezésről szóló határozat és a meghosszabbító határozat (a továbbiakban: megtámadott határozatok) ellen irányul, de nem fogadható el a „minden ezt követő vagy későbbi aktus” tekintetében, ideértve a második és a harmadik meghosszabbító határozatot is.

A kereshetőségi jogról

- 30 A Bizottság által támogatott EKB elfogadhatatlansági kifogást hoz fel, amely azon alapul, hogy a felperesnek nincs kereshetőségi joga a megtámadott határozatokkal szemben, mivel e határozatok sem közvetlenül, sem személyében nem érintik őt.
- 31 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a megsemmisítés iránti kereset benyújtásához megkövetelt kereshetőségi jogra az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése vonatkozik, amely szerint ebben az esetben valamely természetes vagy jogi személyt közvetlenül és személyében kell érintenie annak a határozatnak, amelyet meg kíván támadni, ha e határozatot egy másik személynek címezték.

- 32 A határozathozatalhoz e követelményeket azon helyzetre tekintettel kell megvizsgálni, amelyben a felperes volt.
- *A felperes közvetlen érintettségéről*
- 33 Az ítélezési gyakorlat szerint valamely személy akkor minősül közvetlenül érintettnek (közvetlen érintettség), ha a megtámadott aktus együttesen:
- közvetlenül hatást gyakorol az ő jogi helyzetére;
 - nem hagy mérlegelési jogkört az aktus végrehajtására kötelezett címzettek számára, mert az ilyen végrehajtás tisztán automatikus jellegű, és közbenső szabály alkalmazása nélkül, egyedül az uniós szabályozásból következik (lásd ebben az értelemben: 2019. november 5-i EKB és társai kontra Trasta Komercbanka és társai ítélet, C-663/17 P, C-665/17 P és C-669/17 P, a továbbiakban: Trasta ítélet, EU:C:2019:923, 103. pont).
- 34 Amint az az iratokból kitűnik, a megtámadott határozatok a jelen ügyben közbenső jogi aktus nélkül érintik a felperes jogi helyzetét, mivel e határozatok önmagukban módosítják a bank irányításában az alkalmazandó szabályokkal összhangban a részvényesi minőségben való részvételhez fűződő jogait:
- így az említett határozatok érintik a felperes azon jogát, hogy részvényesként megválassza a bank irányító és felügyelő szerveit, mivel e határozatok hiányában azok a részvényesek, akik önmagukban vagy másokkal a tőke bizonyos hányadával rendelkeznek, jelöltlistát terjeszthetnek be az igazgatótanács és a felügyelőbizottság tagjainak megválasztására, és valamennyi részvényes kiválaszthatja a jelöltek közül e két szerv tagjait a bank alapszabályának megfelelően (18. és 26. cikk);
 - továbbá az ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezésről szóló határozat érinti a felpereshez hasonló részvényesek azon jogát, hogy összehívják a részvényesek közgyűlését, és rögzítsék a napirendet, mivel a bank alapszabálya 10. cikkének (4) bekezdése szerint a részvényesek közgyűlés tartását kezdeményezhetik, és napirendi pontokat határozhatnak meg, amennyiben a jelen ügyben e jogot a megtámadott határozatok felfüggesztik, és az 1993. szeptember 1-jei decreto legislativo n. 385 – Testo unico delle leggi in materia bancaria e creditizia (a bankokról és a hitelintézetekről szóló törvények egységes szövegéről szóló 385. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet; a GURI 1993. szeptember 30-i 230. számának rendes melléklete) (a továbbiakban: egységes banktörvény) 70. cikkének (2) bekezdése értelmében csak az ügyvivő vagyonfelügyelők hívhatják össze a közgyűlést és állapíthatják meg a napirendet, az egységes banktörvény 72. cikke (6) bekezdésének megfelelően az EKB jóváhagyásával;
 - végül a megtámadott határozatok módosítják azokat a feltételeket, amelyek mellett az irányítási és felügyeleti szervek felelősségét a felpereshez hasonló részvényesek számon kérhetik, mivel a főszabály szerint az olasz polgári törvénykönyv 2392. cikke által szabályozott felelősséget, az ügyvivői vagyonfelügyeletért, az egységes banktörvény 72. cikkének (9) bekezdése szerint, a szándékos vagy súlyos köteleességszegés eseteire korlátozza, és mivel e rendelkezés előírja, hogy az ügyvivő vagyonfelügyelők elleni polgári jogi keresetek esetében ez az EKB jóváhagyásától függ, és mivel az említett cikk (5) bekezdése az ügyvivő vagyonfelügyelőket feljogosítja arra, hogy felelősség megállapítása iránt keresetet indítsanak a bank feloszlott szerveinek tagjaival vagy a vezérigazgatóval szemben, megvonva ezzel a részvényesi közgyűléstől, illetve együttesen

az alaptőke bizonyos hányadát birtokló részvényesektől azt a jogot, hogy ilyen keresetet indítsanak az olasz polgári törvénykönyv 2393. és 2393 bis cikke alapján.

- 35 Ezen elemekből kitűnik, hogy a bank és részvényesei – köztük a felperes – közötti jogviszonyt bármely közbenső jogi aktus nélkül módosították a megtámadott határozatokkal, amelyek tehát közvetlenül érintik őt.
- 36 E következtetést mindazonáltal vitatja az EKB és a Bizottság.
- 37 Először is ezen intézmények lényegében azt állítják, hogy a megtámadott határozatok által a részvényesek helyzetére gyakorolt hatás – feltéve, hogy bebizonyosodik – a jogaik gyakorlását csak ideiglenesen érintette az e határozatok által lefedett időszakban.
- 38 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a bírói jogvédelmet illetően semmilyen különbség nincs a jogi aktus által kiváltott joghatások között aszerint, hogy azok valamely jog fennállására vagy gyakorlására vonatkoznak-e; a jog azért áll fenn, hogy a gyakorlására sor kerüljön, így még akkor is, ha a jogi aktus által kiváltott hatás a jog gyakorlására vonatkozik, e jog érintett azáltal, hogy azt milyen célból hozták létre és biztosították (lásd ebben az értelemben: 2014. június 25-i Accorinti és társai kontra EKB végzés, T-224/12, nem tették közzé, EU:T:2014:611, 89. pont). Így az ítélezési gyakorlatban semmi nem utal arra, hogy ki kellene zárni a bírói jogvédelemből azokat a helyzeteket, amelyekben valamely fél jogi helyzete korlátozott időtartamra sérül.
- 39 Az érvet tehát el kell utasítani.
- 40 Másodszor az EKB és a Bizottság azt állítja, hogy az ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezésről szóló határozat nem érintette a részvényesek legalapvetőbb jogait, mivel az alkalmazandó szabályok értelmében a bank számára fontos döntések továbbra is a részvényesek hatáskörébe tartoztak.
- 41 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy – amint arra az EKB és a Bizottság rámutat – a bankot érintő bizonyos döntéseket az ügyvivői vagyonfelügyelet alatt is a közgyűlésen részt vevő részvényesek hozhattak meg. A közgyűlést azonban ilyen esetekben az ügyvivő vagyonfelügyelőknél kellett összehívniuk, anélkül hogy maguk a részvényesek tehetnék volna ezt. Márpedig semmi nem teszi lehetővé azt, hogy a részvényeseket megillető jogok között megkülönböztessenek egyes jogokat, amelyek alapvető fontosságúak, és védelmet érdemelnek, míg más, kevésbé jelentősnek ítélt jogok ettől elesnek.
- 42 Az érvet tehát el kell utasítani.
- 43 Harmadszor, az EKB és a Bizottság azt állítja, hogy az állítólagosan érintett jogok a közgyűlést, nem pedig az egyediségükben figyelembe vett részvényeseket illetik. Ebből következik, hogy a megtámadott határozatok nem érintik közvetlenül az egyes részvényesek jogi helyzetét.
- 44 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az EKB és a Bizottság által a közgyűlés jogaira alapított érv elvonatkoztat legalábbis a szavazati jogtól, amely lehetővé teszi az egyes részvényesek számára, hogy egyénileg vegyenek részt az irányító és felügyelő szervezetben tisztséget betöltő tagok megválasztásában. Márpedig az iratokból kitűnik, hogy az ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezésről szóló határozat elfogadásával e jogot a részvényesek az ügyvivői vagyonfelügyelet miatt már nem gyakorolhatták, mivel e kinevezésről az ilyen rendszer keretében magának az EKB-nak kellett határoznia, anélkül hogy konzultálnia kellett volna a részvényesekkel.

- 45 Kétségtelen, hogy egy konkrét részvényes által leadott szavazat önmagában nem teszi lehetővé a közgyűlésen belüli döntés meghozatalát, ha e részvényes nem rendelkezik kellően nagy részesedéssel az alaptőkében. Ez a körülmény azonban nem kérdőjelezi meg – minden egyes részvényes esetében – e szavazati jog meglétét, és ennél fogva annak szükséges bírói jogvédelmét.
- 46 Az érvet tehát el kell utasítani.
- 47 Negyedszer, a felperessel ellentétben, aki úgy véli, hogy a jelen ügyben a kereset elfogadhatósága alapulhat a Bíróságnak a Trasta ítéletben elfogadott álláspontján, az EKB és a Bizottság úgy vélik, hogy ez az ítélet inkább megerősíti az álláspontjukat, azaz hogy a kereset elfogadhatatlan.
- 48 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Bíróság ebben az ítéletben – anélkül hogy kitért volna a részvényesek személyes érintettségére – azokról a feltételekről határozott, amelyek mellett e részvényesek egy olyan intézménnyel szemben hozott bankfelügyeleti határozat által közvetlenül érintett személyeknek minősülhettek, amelyben részesedéssel rendelkeztek.
- 49 A jelen ügyben az EKB e határozat elfogadásával visszavonta azt az engedélyt, amelyre ezen intézménynek a banki tevékenységeinek gyakorlásához volt szüksége. E visszavonást követően a szóban forgó intézmény felszámolását a nemzeti jog alapján elrendelte egy nemzeti bíróság. E bíróság a felszámolás megfelelő lebonyolítása érdekében felszámolót nevezett ki. A jelen ügyben a megtámadott határozat az volt, amellyel az EKB visszavonta az engedélyt az említett intézménytől.
- 50 A Trasta ítéletben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy ez a visszavonó határozat közvetlenül érinti magát az érintett intézmény jogi helyzetét, mivel a döntés meghozatalát követően az intézmény már nem volt jogosult banki tevékenység folytatására (104. pont).
- 51 Ezzel szemben a visszavonó határozat nem gyakorolt ilyen hatást a részvényesekre. Kétségtelen, hogy a részvényesek értéke vagy a felosztható osztalék aránya e határozat elfogadását követően csökkent. Ez a hatás azonban a Bíróság szerint nem jogi, hanem erősen gazdasági jelleget mutatott. Önmagában az engedély visszavonása a Bíróság szerint nem képezte akadályát annak, hogy a részvényesek a közgyűlésen továbbra is gyakorolják jogukat, például azért, hogy az intézmény tevékenységi körének olyan módon történő módosítását kérik, amely lehetővé teszi számára, hogy a banki területtől eltérő területen folytathasson tevékenységet.
- 52 Végül a Trasta ítéletből a Bíróság szerint az következik, hogy kizárólag a felszámolást elrendelő határozat érintette a részvényesek jogi helyzetét, mivel e határozat az érintett intézmény ügyvezetését a felszámolóra bízta azzal, hogy megvonta a részvényesektől az ügyvezetés befolyásolásának lehetőségét. Márpedig az említett határozatot nem az EKB fogadta el, hanem a nemzeti bíróság a nemzeti jog alapján, anélkül hogy az engedély visszavonása esetére ilyen következményt, azaz felszámolást írta elő az uniós jog. Az engedélynek az EKB által elrendelt visszavonása tehát önmagában nem érintette közvetlenül a részvényesek jogi helyzetét. Mivel az engedély visszavonása volt a megtámadott aktus, a részvényesek által benyújtott keresetet elfogadhatatlannak kellett nyilvánítani (az említett ítélet 105–115. pontja).
- 53 Így a Trasta ítélet más helyzetre vonatkozott, mivel a jelen ügytől eltérően az ezen ítélet alapjául szolgáló ügyben megtámadott határozatnak önmagában semmilyen hatása nem volt a részvényes felperesek jogi helyzetére.
- 54 Az érvet tehát el kell utasítani, következésképpen a felperest úgy lehet tekinteni, mint akit a jelen ügyben a megtámadott határozatok közvetlenül érintenek.

– *A felperes közvetlen érintettségéről*

- 55 Az EKB és a Bizottság szerint a felperes a személyében nem érintett (személyében való érintettség), mivel a megtámadott határozatok olyan mértékben érintették jogait, amely nem különbözik a bank többi részvényese által érzékelhetőtől.
- 56 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében azok a jogalanyok, akik nem címzettjei valamely megtámadott határozatnak, csak akkor érintettek személyükben, ha ez a határozat sajátos tulajdonságaik, vagy olyan ténybeli helyzet folytán vonatkozik rájuk, amely minden más személytől megkülönbözteti, és ezáltal a címzethez hasonló módon egyéníti őket (1963. július 15-i Plaumann kontra Bizottság ítélet, 25/62, EU:C:1963:17, 223. o.).
- 57 A felperes szerint a jelen ügyben teljesül a személyében való érintettség követelménye, mivel:
- olyan csoport tagja, amelynek tagjai a megtámadott határozatok elfogadásakor azonosítottak vagy azonosíthatók voltak;
 - és ez az azonosítás alapulhatott e csoport tagjaira jellemző szempontokon (lásd: 2009. április 23-i Sahlstedt és társai kontra Bizottság ítélet, C-362/06 P, EU:C:2009:243, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 58 E tekintetben az első kritériumot illetően meg kell állapítani, hogy – amint azt a felperes megjegyzi – ő részvényesi minőségében azonosítható volt a megtámadott határozatok meghozatalának időpontjában. Az ügyvivői vagyongfelügyeletről szóló határozatot ugyanis január 1-jén fogadták el, vagyis azon a napon, amikor – a hitelintézetek zárva lévén – a tőkerészesedésekkel nem lehetett kereskedni. Amint azt az EKB elismerte, az ügyvivői vagyongfelügyelet alá helyezéstről szóló határozatot egyébként azért hozták meg ezen a napon, mert akkor nem lehetett részvényeket vásárolni vagy értékesíteni. Ebben az időpontban le volt zárva a részvényesek jegyzéke. Mindegyikük személyazonossága ellenőrizhető volt, amint azt az ítélkezési gyakorlat megköveteli. A helyzet a meghosszabbító határozat esetében sem volt más. Kétségtelen, hogy e határozatot nem munkaszüneti napon fogadták el, ellentétben az elsővel. Ez azonban nem változtat azon, hogy az elfogadásának időpontjában az esetlegesen érintett részvényesek jegyzéke szintén rögzítve volt.
- 59 Ami a második kritériumot illeti, ugyanígy meg kell állapítani, hogy a részvényesek, köztük a felperes, a megtámadott határozatok elfogadása folytán olyan minőségben voltak érintettek, amely őket sajátosan jellemezte, vagyis egyrészt a bank tőkéjében részvényekkel való rendelkezés minőségben, másrészt pedig abban a minőségben, hogy e határozatok hatására akadályoztatva voltak az e részvényekhez kapcsolódó bizonyos jogok gyakorlásában.
- 60 A személyében való érintettségre alapított kritérium abban az értelemben került pontosításra, hogy azt teljesítettnek lehet tekinteni különösen akkor, ha a megtámadott aktus az elfogadását megelőzően az érintett személy által megszerzett jogokat módosítja (2008. március 13-i Bizottság kontra Infront WM ítélet, C-125/06 P, EU:C:2008:159, 72. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 61 Márpedig, a felperes éppen a megtámadott határozatok elfogadása előtt rendelkezett a részvényeihez kapcsolódó jogokkal, amelyek – mivel már megszerzett jogok voltak – a lefedett időszakban érintettek voltak.

- 62 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az egységes banktörvény 70. cikkének (2) bekezdése értelmében az ügyvivői vagyonsfelügyelet alá helyezés által kiváltott első joghatás a közgyűlés hatásköreinek, vagyis a részvényesek azon lehetőségének felfüggesztése, hogy kifejezzék álláspontjukat a nekik címzett javaslatokról.
- 63 Ezenkívül a részvényesek között a felperes azon személyek közé tartozott, akik nemlegesen szavaztak a 2018. december 22-i közgyűlés elé terjesztett javaslattal szemben, amely szavazás, még ha csak halasztás iránti kérelmet fogalmazott is meg, maga után vont a igazgatótanács tagjainak lemondását, majd az igazgatótanács feloszlását, mivel a bank az őt érintő körülmények között olyan helyzetbe került, amely – amint azt az ügyvivői vagyonsfelügyelet alá helyezésről szóló határozat jelzi – az EKB beavatkozásához vezetett, a közgyűlés hatásköreinek, és így a részvényesek azon lehetőségének felfüggesztése mellett, hogy a szavazatukkal befolyásolni tudják a bank által követett stratégiát.
- 64 E körülmények között megállapítható, hogy az 1963. július 15-i Plaumann kontra Bizottság ítéletből (25/62, EU:C:1963:17) eredő követelmények a részéről teljesülnek.
- 65 E következtetést mindazonáltal vitatja az EKB és a Bizottság.
- 66 Először is hangsúlyozzák, hogy ha a Törvényszék arra a következtetésre jutna, hogy a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatatlan, az ilyen elfogadhatatlanná nyilvánítás nem ellentétes az uniós bíróság azon kötelezettségével, hogy hatékony bírói jogvédelmet biztosítson a tényleges vagy potenciális felperesek számára, mivel a felperes ilyen esetben még indíthat kártérítési keresetet ugyanazon bíróság előtt abból a célból, hogy adott esetben kártérítést kapjon az elszenvedett kárért.
- 67 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az ítélezési gyakorlat szerint a megsemmisítés iránti és a kártérítési keresetek olyan célokat követnek, amelyek – bár különbözőek – nem keverhetők össze (1971. december 2-i Zuckerfabrik Schöppenstedt kontra Tanács ítélet, 5/71, EU:C:1971:116); e körülmények között az uniós bíróság nem tekintheti úgy, hogy valamely keresettípus (a jelen esetben megsemmisítés iránti kereset) elfogadhatatlannak nyilvánítható azzal az indokkal, hogy egy második keresetet (például kártérítési keresetet) az őt érintő részében az elfogadhatósági követelményeknek megfelelőnek lehetne ítélni.
- 68 A kifogást tehát el lehet utasítani.
- 69 Másodszor az EKB a Bizottság támogatásával arra hivatkozik, hogy a zárt csoportokra vonatkozó ítélezési gyakorlatot a csekély számú taggal rendelkező szervezetekre kell korlátozni. A jelen ügyben nem ez a helyzet, mivel a megtámadott határozatok meghozatalának időpontjában a bank hozzávetőleg 35 000 részvényessel rendelkezett. E két intézmény szerint az ilyen nagyszámú felperes által benyújtható kereset elfogadhatósága ellentétes lenne az 1963. július 15-i Plaumann kontra Bizottság ítéletben (25/62, EU:C:1963:17) követett megközelítéssel.
- 70 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy – amint azt az EKB és a Bizottság hangsúlyozza – a felperes által hivatkozott több ítélet olyan csoportokra vonatkozik, amelyek csekély számú tagot foglalnak magukban, például 8 jogalanyt a 2006. június 22-i Belgium és Forum 187 kontra Bizottság ítélet (C-182/03 és C-217/03, EU:C:2006:416, 63. pont) alapjául szolgáló ügyben, 6-ot a 2008. március 13-i Bizottság kontra Infront WM ítélet (C-125/06 P, EU:C:2008:159, 76. pont) alapjául szolgáló ügyben, illetve 27-et az 1965. július 1-jei Toepfer és Getreide-Import Gesellschaft kontra Bizottság ítélet (106/63 és 107/63, EU:C:1965:65, 529. pont) alapjául szolgáló ügyben.

- 71 A felperes szerint az így vizsgált ítélkezési gyakorlatban használt kifejezéseknek azonban kizárólag az a célja, hogy megmagyarázza a szóban forgó kritériumot, azaz azt a követelményt, hogy az érintett csoport az ügyvezetői vagyongfelügyelet alá helyezésről szóló határozat meghozatalának időpontjában azonosítható tagokból áll, és így olyan csoportot képez, amely nem terjeszthető ki, következésképpen olyan jellemzővel rendelkezik, hogy „behatárolt”, „korlátozott” vagy pedig „zárt” (lásd ebben az értelemben: 2008. március 13-i Bizottság kontra Infront WM ítélet, C-125/06 P, EU:C:2008:159, 71. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2014. február 27-i Stichting Woonpunt és társai kontra Bizottság ítélet, C-132/12 P, EU:C:2014:100, 59. pont).
- 72 A felperes mindenesetre úgy véli, hogy az ítélkezési gyakorlat lehetővé teszi a kereseteket olyan helyzetekben, amelyek nagyszámú felperest érinthetnek. Ugyanez vonatkozik azokra a keresetekre, amelyeket a kedvezményezettek a Bizottság által egy vagy több tagállamnak címzett, a tagállamok által nyújtott vagy nyújtható támogatásokra vonatkozó programok tárgyában terjesztenek elő. Jóllehet az ilyen típusú határozatnak ők nem címzettjei, az ítélkezési gyakorlat megengedi e kedvezményezettek számára, hogy a Törvényszék előtt megtámadják az így elfogadott határozatok jogszerűségét, annak ellenére, hogy e felperesek az érintett program típusától függően sokan, sőt nagyon sokan is lehetnek (2018. június 28-i Andres [A Heitkamp BauHolding fizetésképtelensége] kontra Bizottság ítélet, C-203/16 P, EU:C:2018:505).
- 73 Válaszul a Bizottság előadja, hogy a támogatások kedvezményezettjeire vonatkozó ilyen ügyekben a megtámadott jogi aktusok rendeleti jellegűek, nem pedig egyéni jellegűek; ezek ugyanis a meghatározott jellemzőkkel rendelkező személyek kategóriáira alkalmazandó támogatási programot tartalmazó nemzeti intézkedésekre vonatkoznak.
- 74 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Bizottság által a támogatások kedvezményezettjeire vonatkozó ügyekben érintett jogi aktusok rendeleti jellegével kapcsolatban kialakított álláspont – ha e jelleg megerősítést nyerne – nem eredményezné a kereset elfogadhatatlanságát. Az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése ugyanis biztosítja a rendeleti jellegű jogi aktusokkal szemben benyújtott keresetek elfogadhatóságát, amennyiben a felperesek helyzetét végrehajtási intézkedés nélkül érintik. Márpedig a megtámadott határozatok bármiféle közbenső jogi aktus meghozatala nélkül befolyásolták a jelen ügyben a részvényesek jogi helyzetét, megvonva tőlük azt a lehetőséget, hogy a bank ügyvivői vagyongfelügyelet alá helyezése során a részvényeikhez kapcsolódó bizonyos jogaikat gyakorolják (lásd ebben az értelemben: 2018. november 6-i Scuola Elementare Maria Montessori kontra Bizottság, Bizottság kontra Scuola Elementare Maria Montessori és Bizottság kontra Ferracci ítélet, C-622/16 P–C-624/16 P, EU:C:2018:873, 28. és 58. pont).
- 75 Így a Bizottság egyrészt nem vitathatja érvényesen a felperes személyében való érintettségét azzal az indokkal, hogy a gazdasági szereplők egy kategóriájának részét képezi, másrészt pedig nem állíthatja, hogy a kereset elfogadhatatlan, mivel olyan aktus ellen irányul, amely e kategóriát illetően rendeleti jellegű olyan összefüggésben, amelyben e jogi aktus a felperes jogi helyzetét egy közbenső jogi aktus meghozatala nélkül érintette.
- 76 Ennélfogva a második kifogást is el kell utasítani, és megállapítható egyrészt, hogy a felperest a megtámadott határozatok személyében érintik, másrészt a közvetlen érintettséggel kapcsolatos fenti megfontolásokra tekintettel úgy tekinthető, hogy a felperes eleget tesz a keresetőségi jog tekintetében a Szerződés által előírt követelményeknek.

Az eljáráshoz fűződő érdekről

- 77 Az EKB azt állítja, hogy a felperes nem rendelkezik a jelen kereset benyújtásához megkövetelt eljáráshoz fűződő érdekekkel.
- 78 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az ítélezési gyakorlatnak megfelelően a felperesnek a kereset benyújtásához bizonyítania kell az eljáráshoz fűződő érdek fennállását annak bemutatásával, hogy a megtámadott határozatok által kiváltott kötelező joghatások olyan jellegűek, amelyek érinthetik az érdekeit, és e bizonyíték előterjeszhető annak igazolásával, hogy a jogi aktus jelentősen módosította a jogi helyzetét (lásd ebben az értelemben: 2011. október 13-i Deutsche Post és Németország kontra Bizottság ítélet, C-463/10 P és C-475/10 P, EU:C:2011:656, 37. pont).
- 79 Mivel a felperes részesedéssel rendelkezik egy vállalkozás tőkéjében, az eljáráshoz fűződő érdekek különböznie kell azon vállalkozás, a jelen esetben azon bank által követett érdektől, amelyben részvényekkel rendelkezik. Főszabály szerint ugyanis kizárólag a vállalkozás jogosult arra, hogy saját érdeke védelmében keresetet nyújtson be. Ha a védelemhez fűződő érdek a vállalkozás érdeke, a részvényes kérheti a közgyűléstől vagy az irányító testülettől a kereset benyújtását (lásd ebben az értelemben: 2000. június 20-i Euromin kontra Tanács ítélet, T-597/97, EU:T:2000:157, 50. pont; 2015. november 12-i HSH Investment Holdings Coinvest-C és HSH Investment Holdings FSO kontra Bizottság ítélet, T-499/12, EU:T:2015:840, 31. pont).
- 80 Ugyanígy az Emberi Jogok Európai Bírósága megkülönbözteti egyrészt a részvényesek által a saját jogaik védelme érdekében indított kereseteket, másrészt pedig az általuk a vállalkozás jogai védelmének biztosítása érdekében benyújtott kereseteket (EJEB, 2020. július 7., Albert és társai kontra Magyarország, CE:ECHR:2020:0707JUD000529414).
- 81 A jelen ügyben a felperes a keresete igazolása érdekében nem a megtámadott határozatok által a bankra gyakorolt joghatásra hivatkozik, hanem e határozatoknak a személyesen a részvényesi minőségében őt megillető jogokra gyakorolt hatására hivatkozik, különösen azon jogra, hogy keresetindítási javaslat céljából közgyűlést hívjon össze, vagy azon jogra, hogy e közgyűlés napirendjét ilyen tárgyú ponttal bővítse.
- 82 Így nem tekinthető úgy, amint azt az EKB teszi, hogy ha a megtámadott határozatokat megsemmisítenék, akkor a részvényesek helyzetére gyakorolt hatás azonos lenne a bank helyzetére gyakorolt hatással: a felperes a megtámadott határozatok által a saját jogaira gyakorolt hatás alapján hivatkozhat az említett határozatok megsemmisítéséhez fűződő érdekre, amely nem esik egybe a bankéval, hanem attól különbözik. A jelen ügyben tehát teljesül az elkülönülő érdek követelménye.
- 83 A fentiekből következik, hogy a felperes által benyújtott kereset elfogadhatónak nyilvánítható, amennyiben azt a nevében a megtámadott határozatok tekintetében nyújtották be.

Az ügy érdeméről

- 84 Keresete alátámasztása érdekében a felperes hét jogalapra hivatkozik, amelyek a következőkön alapulnak:
- az arányosságra vonatkozó szabályok megsértése;

- az indokolási kötelezettség és a meghallgatáshoz való jog megsértése;
 - olyan személyek ügyvivő vagyonfelügyelőkké történő kinevezése, akik korábban jelentős tisztségeket töltöttek be a bank irányításában és ügyvezetésében;
 - a megtámadott határozatok elfogadásához hivatkozott jogalap meghatározása során elkövetett téves jogalkalmazás;
 - az a tény, hogy az EKB úgy kísérelte meg megoldani az irányítással kapcsolatos problémákat, hogy azokat a személyeket nevezte ki, akik e problémákat okozták;
 - egyrészt a részvényes jogaira vonatkozó szabályoknak, másrészt pedig a tulajdon és a megtakarítás védelmére, a magán gazdasági kezdeményezés szabadságának és az állampolgárok önrendelkezésére vonatkozó alapelveknek a megsértése a személyek kiválasztása során;
 - az ügyvivői vagyonfelügyeletnek a megállapított probléma megoldása szempontjából való nem megfelelő jellege.
- 85 A Törvényszék célszerűnek tartja a vizsgálatot a megtámadott határozatok elfogadásához hivatkozott jogalap meghatározása során elkövetett téves jogalkalmazásra alapított jogalappal kezdeni.

A megtámadott határozatok elfogadásához hivatkozott jogalap meghatározása során az EKB által elkövetett téves jogalkalmazásra alapított jogalapról

- 86 A felperes azt állítja, hogy az EKB tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott határozatokat az egységes banktörvény 70. cikkének (1) bekezdésére alapította, noha e rendelkezés nem vonatkozik az ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezés igazolására hivatkozott helyzetre, vagyis a bank helyzetének „jelentős romlására”.
- 87 A jogalapot az EKB a Bizottság támogatásával vitatja.
- 88 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az egységes banktörvény 69. cikkének (1) bekezdésének b) pontja, amely a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2014. május 15-i 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 173., 190. o.; helyesbítés: HL 2019. L 165., 129. o.) 28. cikkét ülteti át, amely „A felső vezetés és a vezető testület elmozdítása” címet viseli, előírja:

„1. A Banca d’Italia (olasz központi bank) a bankokkal vagy a bankcsoport anyavállalatával szemben a következő intézkedéseket hozhatja:

[...]

(b) a 69. cikkben említett szereplők felmentése a törvényi, rendeleti vagy alapszabályi rendelkezések súlyos megsértése, vagy az igazgatással kapcsolatos súlyos szabálytalanságok esetén, vagy ha a bank vagy bankcsoport helyzetének romlása különösen jelentős, feltéve hogy az

a) pontban vagy az 53 bis és 67 ter cikkben említett intézkedések nem elegendőek a helyzet orvoslására.”

89 Az egységes banktörvénynek a 2014/59 irányelv „Ügyvivő vagyongfelügyelő” című 29. cikkét átültető 70. cikke a következőképpen rendelkezik:

„1. Az olasz központi bank elrendelheti a bankok igazgatásával és ellenőrzésével megbízott szervek felosztatását a 69 octiesdecis cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett jogsértés vagy szabálytalanság esetén, vagy ha komoly vagyoni veszteségek várhatók, vagy ha a felosztatást az igazgatási szervek vagy a rendkívüli közgyűlés indokolt beadványa alapján kéri.”

90 E megfogalmazásból kitűnik, hogy a két rendelkezés két különböző esetre vonatkozik:

- egyrészt a 69 octiesdecies cikk (1) bekezdésének b) pontja szabályozza a bankok igazgatási vagy ellenőrző szerveinek „felmentését”, amelyeket ezen intézkedés meghozatalát követően a nemzeti jogban és az uniós jogban előírt eljárásoknak megfelelően fel kell váltani;
- másrészt a 70. cikk szabályozza a bankok igazgatási vagy ellenőrző szerveinek „felosztatását” (scioglimento), amely a közgyűlések és más szervek hatásköreinek felfüggesztését, valamint a rendkívüli vagyongfelügyelet bevezetését vonja maga után.

91 A 2014/59 irányelv – fent említett rendelkezések által átültetni kívánt – 28. és 29. cikkének értelmezése alapján a szóban forgó intézkedések nem tekinthetők egyenértékűnek vagy vagylagosnak, mivel az első kevésbé beavatkozó jellegű, mint a második, amely csak akkor fogadható el, ha a helyzet orvoslására hatáskörrel rendelkező hatóság elégtelennek ítéli a bankok igazgatási vagy ellenőrző szerveinek a nemzeti jog és az uniós jog szerinti eljárások szerinti felváltását.

92 Az egységes banktörvény 69 octiesdecies cikke (1) bekezdése b) pontjának és 70. cikkének alkalmazási feltételei szintén különböznek. Így az igazgatási vagy ellenőrző szervek „felmentését” az alábbiak esetére írják elő:

- törvényi, rendeleti vagy alapszabályi rendelkezések súlyos megsértése;
- az igazgatással kapcsolatos súlyos szabálytalanságok;
- vagy ha a bank vagy bankcsoport helyzetének romlása különösen jelentős.

93 Ezzel szemben az igazgatási vagy ellenőrző szervek „felosztatását” és a rendkívüli vagyongfelügyelet bevezetését írják elő:

- a 69 octiesdecies cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett törvényi, rendeleti vagy alapszabályi rendelkezések súlyos megsértése esetén;
- vagy a 69 octiesdecies cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett, igazgatással kapcsolatos súlyos szabálytalanságok esetén;
- vagy ha komoly vagyoni veszteségek várhatók;

- vagy ha a felosztatást az igazgatási szervek vagy a rendkívüli közgyűlés indokolt beadványa alapján kéri.
- 94 Az egységes banktörvény 69 octiesdecies cikke (1) bekezdése b) pontja és 70. cikke alkalmazási feltételeinek megfogalmazására vonatkozó szövegelemzésből kitűnik, hogy felsorolásuk kimerítő jellegű, és ezek vagylagosak, amint azt a „vagy” mellérendelő kötőszó használata jelzi. Így a második rendelkezés azt írja elő, hogy a bankok igazgatási vagy ellenőrző szerveinek felosztatása és a rendkívüli vagyonfelügyelet bevezetése négy esetben lehetséges, amelyek közül kettőt az első rendelkezés ír elő, és azokat – amint az e rendelkezésre történő közvetlen utalás jelzi – ugyanúgy kell értelmezni, mint a „felmentés” összefüggésében. A szöveg elemzése azt is jelzi, hogy e feltételek között nincs hierarchia.
- 95 Az egységes banktörvény 69 octiesdecies cikke (1) bekezdésének b) pontjából és 70. cikkéből tehát az következik, hogy a második rendelkezés nem írja elő a bankok igazgatási vagy ellenőrző szerveinek felosztatását és a rendkívüli vagyonfelügyelet bevezetését abban az esetben, ha „a bank vagy bankcsoport helyzetének romlása különösen jelentős”.
- 96 A jelen ügyben az EKB az ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezéséről szóló határozatában „[a bank] igazgatási és ellenőrző szerveinek felosztat[ásáról], és annak három rendkívüli ügyvivővel és egy felügyelő bizottsággal való felvált[ásáról]” határozott.
- 97 E határozat elfogadása során a 2.1 pontban úgy ítélte meg, hogy „az egységes banktörvény 69 octiesdecies cikkében és 70. cikkében foglalt feltételek, vagyis a [bank] helyzetének jelentős romlása, teljesül[tek]”, mielőtt megállapítást nyert a 2.6. pontban, hogy „a rendkívüli vagyonfelügyelet szükséges és megfelelő [volt]”, és hogy „az [említett jogszabály] 70. cikkében említett hatáskör gyakorlása szintén arányosnak [volt] tekinthető, azon súlyos helyzet kezelésére, [amellyel akkor a bank szembesült]”.
- 98 Így a fent említett határozat indokolásából kitűnik, hogy az EKB által a jelen ügyben a bank ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezésével kapcsolatban gyakorolt hatáskör az a hatáskör, amely az egységes banktörvény 70. cikkében szerepel, ugyanakkor az említett jogszabály 69 octiesdecies cikkére való utalás nem cáfolhatja e megállapítást.
- 99 Hasonlóképpen, az EKB a meghosszabbító határozatban úgy ítélte meg, hogy az ügyvivői vagyonfelügyeletet folytatni kell, „a felügyelt szervezet helyzetének jelentős romlása” (2.1 pont) miatt, és hogy „az [egységes banktörvény] 70. cikke szerinti hatáskör gyakorlása” megfelelt a körülményeknek (2.6. pont).
- 100 Ebből következik, hogy az EKB megsértette az egységes banktörvény 70. cikkét, amikor – noha e feltételt e rendelkezés nem írta elő – a bank igazgatási vagy ellenőrző szerveinek felosztatása, és az ügyvivői vagyonfelügyelet bevezetése és hatályban tartása érdekében „a [bank] helyzetének jelentős romlására” támaszkodott.
- 101 E következtetést mindazonáltal vitatja az EKB és a Bizottság.
- 102 Először is, mindkettő megjegyzi, hogy az ügyvivői vagyonfelügyelet alá helyezést a 2014/59 irányelv 29. cikke írja elő. Márpedig az egységes banktörvény 70. cikkét e rendelkezés fényében kell értelmezni, amelyet átültetni hivatott, az összhangban álló értelmezés elvének

megfelelően. Ebből az értelmezésből az következik, hogy az ügyvivői vagyonsfelügyelet alá helyezés akkor is megengedett a 70. cikk alapján, ha e rendelkezésben nincs kifejezetten megemlítve az adott helyzet, azaz a bank helyzetének jelentős romlása.

- 103 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a belső jog alkalmazásakor a nemzeti bíróságok kötelesek a belső jogot úgy értelmezni, hogy a szóban forgó irányelv eredményének eléréséhez a lehető legteljesebb mértékig figyelembe veszik annak szövegét és célját. A nemzeti jog uniós joggal összhangban álló értelmezésének e követelménye ugyanis az EUM-Szerződés rendszeréből következik, annyiban, hogy lehetővé teszi a nemzeti bíróságoknak, hogy az előttük folyamatban lévő ügyek elbírálása során hatáskörüknek megfelelően biztosítsák az uniós jog teljes érvényesülését (lásd: 2012. január 24-i Dominguez ítélet, C-282/10, EU:C:2012:33, 24. pont; 2010. január 19-i Küçükdeveci ítélet, C-555/07, EU:C:2010:21, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; lásd még analógia útján: 2019. június 24-i Popławski ítélet, C-573/17, EU:C:2019:530, 55., 57. és 58. pont.). A Törvényszék számára ugyanilyen kötelezettség a nemzeti jognak az irányelvvvel összhangban álló értelmezése, ha – mint a jelen ügyben is – a vonatkozó rendelkezések alapján e jogot kell alkalmaznia.
- 104 Ezenfelül, amennyiben valamely nemzeti jogi rendelkezés értelmezéséről van szó, emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a nemzeti törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések hatályát a nemzeti bíróságok által történő értelmezésük figyelembevételével kell megállapítani (lásd: 2018. április 24-i Caisse régionale de crédit agricole mutuel Alpes Provence és társai kontra EKB ítélet, T-133/16–T-136/16, EU:T:2018:219, 84. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 105 A nemzeti jog összhangban álló értelmezése ezen elvének azonban vannak bizonyos korlátai. Ugyanis az általános jogelvek korlátozzák a bíróság azon kötelezettségét, hogy a nemzeti jog releváns szabályainak értelmezésekor és alkalmazásakor figyelembe kell vennie az irányelv tartalmát, továbbá e kötelezettség nem szolgálhat a nemzeti jog *contra legem* értelmezésének alapjául (2008. április 15-i Impact ítélet, C-268/06, EU:C:2008:223, 100. pont; 2012. január 24-i Dominguez ítélet, C-282/10, EU:C:2012:33, 25. pont).
- 106 Ebből következik, hogy a nemzeti jog összhangban álló értelmezésének fent felidézett kötelezettsége nem szolgálhat olyan értelmezés alapjául, amely ellentétes az irányelvet átültető nemzeti rendelkezésben használt kifejezésekkel.
- 107 Márpedig ez lenne az elért eredmény, ha a jelen ügyben ez az értelmezési módszer nyerne alkalmazást. A meghozott intézkedés ugyanis az egységes banktörvény 70. cikkében előírt intézkedés, következésképpen e cikk alkalmazási feltételeinek kell teljesülniük. Az említett törvény 69 octiesdecies cikkére való hivatkozás az ügyvivői vagyonsfelügyelet alá helyezésről szóló határozatban, amelyet feltehetően az ugyanezen törvény 70. cikkében említett alkalmazási feltételek közül kettő esetében az e cikkre való hivatkozás magyarázhat, nem módosíthatja az említett intézkedések elfogadására alkalmazandó szabályokat, sem azok alkalmazásának feltételeit.
- 108 A „bank helyzetének romlása” nem általános kifejezés, hanem egy jogszabályszöveg által meghatározott feltétel, amely szöveg négy vagylagos feltétel kimerítő felsorolására hivatkozik. E feltételeket, amelyeket a törvény kifejezetten rögzít egy ennyire beavatkozó jellegű – a korai beavatkozási rendszerben a leginkább beavatkozó – intézkedés elfogadásához, mint amilyen egy bank ügyvivői vagyonsfelügyelet alá helyezése, tiszteletben kell tartani, és azon feltételeket pedig,

amelyeket a legkevésbé beavatkozó intézkedés elfogadásához írtak elő, nem lehet elegendőnek tekinteni a leginkább beavatkozó intézkedés elfogadásának igazolásához, anélkül hogy maga a szöveg konkrétan erre hivatkozna.

- 109 Az érvet tehát el kell utasítani.
- 110 Másodszor, az EKB és a Bizottság a tárgyaláson azt állította, hogy az EKB köteles volt a nemzeti jogon kívül az uniós jogban szereplő valamennyi előírást alkalmazni, amikor a banki szabályozás szerint hatáskörrel rendelkező hatóságként járt el; ez alapján ezen intézmények szerint az EKB-nak alkalmaznia kellett azt a 2014/59 irányelvben szereplő rendelkezést, amely az érintett intézmény helyzetének jelentős romlása esetén előírja az ügyvivői vagyonsfelügyelet alá helyezést.
- 111 E tekintetben meg kell állapítani, hogy e két intézménynek – amint azt ők is előadják – a fellépései során meg kell felelnie az uniós jognak. E kötelezettség a jogszerűség elvéből ered, amely arra kötelezi az intézményeket, hogy – az uniós bíróság felülvizsgálata mellett – tartsák tiszteletben a rájuk vonatkozó szabályokat. Konkrétan a prudenciális felügyelet tekintetében, amint azt az érintett intézmények hangsúlyozták, az EKB-nak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról szóló, 2013. október 15-i 1024/2013/EU tanácsi rendelet (HL 2013. L 287., 63. o.) 4. cikkének (3) bekezdése kifejezetten kimondja, hogy „[a]z EKB-nak az e rendeletben rá ruházott feladatok elvégzése és a magas színvonalú felügyelet biztosítása céljából alkalmaznia kell a teljes vonatkozó uniós joganyagot, és amennyiben a vonatkozó uniós joganyag irányelvekből áll, az ezeket az irányelvet átültető nemzeti jogszabályokat”.
- 112 E rendelkezésből azonban az következik, hogy amennyiben az uniós joganyag irányelvekből áll, az ezen irányelveket átültető nemzeti jogszabályokat kell alkalmazni. A rendelkezés nem értelmezhető úgy, mint amely a kötelezettségek két elkülönülő forrását foglalja magában, azaz az uniós jog egészét, beleértve az irányelveket is, amelyekhez hozzá kell adni az azokat átültető nemzeti jogot. Az ilyen értelmezés ugyanis azt feltételezné, hogy a nemzeti rendelkezések eltérnek az irányelvektől, és hogy ilyen esetben a dokumentumok két típusa az EKB-t elkülönülő normatív forrásként kötelezi. Az ilyen értelmezés nem fogadható el, mivel ellentétes lenne az EUMSZ 288. cikkel, amely előírja, hogy „[a]z irányelv az elérendő célokat illetően minden címzett tagállamra kötelező, azonban a forma és az eszközök megválasztását a nemzeti hatóságokra hagyja”. Egyébiránt az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely irányelv önmagában nem keletkeztethet magánszemélyekre vonatkozó kötelezettségeket, következésképpen arra önmagában nem is lehet magánszemélyekkel szemben hivatkozni (1986. február 26-i Marshall ítélet, 152/84, EU:C:1986:84, 48. pont; lásd még: 2010. január 19-i Küçükdeveci ítélet, C-555/07, EU:C:2010:21, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 113 Így az EKB által az egységes banktörvény 70. cikkének alkalmazása során elkövetett hiba nem orvosolható a szövegek szabad értelmezésével, amely lehetővé tenné a 2014/59 irányelvben és a nemzeti jogban külön-külön megalkotott rendelkezések alkalmazási feltételeinek átalakítását.
- 114 A jogalapnak tehát helyt kell adni, és a megtámadott határozatokat a többi jogalap vizsgálata nélkül meg kell semmisíteni.

A költségekről

- 115 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 116 Az EKB-t, mivel pervesztes lett, a felperes kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségei, valamint a felperes részéről felmerült költségek viselésére.
- 117 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése értelmében az eljárásba beavatkozó intézmények maguk viselik saját költségeiket. E rendelkezés alapján a Bizottság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **A Törvényszék az EKB-nak a Banca Carige SpA ügyvivői vagyongelügyelet alá helyezéséről szóló, 2019. január 1-jei ECB-SSM-2019-ITCAR-11 határozatát, valamint az EKB-nak az ügyvivői vagyongelügyelet alá helyezés időtartamának 2019. szeptember 30-ig történő meghosszabbításáról szóló, 2019. március 29-i ECB-SSM-2019-ITCAR-13 határozatát megsemmisíti.**
- 2) **A Törvényszék a keresetet az ezt meghaladó részében elutasítja.**
- 3) **A Törvényszék az Európai Központi Bankot (EKB) kötelezi a saját költségeinek, valamint a Francesca Corneli részéről felmerült költségeknek a viselésére.**
- 4) **Az Európai Bizottság maga viseli saját költségeit.**

Papasavvas

Gervasoni

Madise

Nihoul

Martín y Pérez de Nanclares

Kihirdetve Luxembourgban, a 2022. október 12-i nyilvános ülésen.

Aláírások